

تحلیل و شناخت عناصر موجود در دربهای شهر تبریز

*علیرضا حسینی صدر عضو هیات علمی دانشگاه محقق اردبیلی

چکیده:

در این مقاله با توجه به نقش مهم دربها در تزئینات معماری در باب کوچه‌های تبریز در صد سال اخیر و درب‌های آن حقایق بسیاری را می‌توان با توجه به عناصر موجود بر روی درب‌ها و ارتباط آن با ساختار کلی بنا و تحلیل عناصر موجود در تزئینات درب‌ها به شیوه تحلیل اثر و بازنمایی اشکال و نشانه‌های تصویری و بررسی شباهت‌ها و تفاوت‌های موجود در آن را مشخص نمود که بیانگر نبوغ و خلاقیت هنرمندان و صنعتگران دوره‌های مختلف در آفرینش هنرهای تزئینی است و نماد ملی و هویتی تمام ایرانی‌ها محسوب می‌شود. که با توجه به روابط ساختاری و تصویری در این دوره هنرمندان طراح و معمار توانسته‌اند به زیبا ییهای تصویری و کاربردی ناب تری دست پیدا کنند

تزئینات معماری درب‌های تبریز در بازیابی هویت ایرانی و شکل‌گیری آن از اعتبار ویژه برخوردار بوده و در نمایاندن خلاقیت و ابتکار هنرمندان و تداوم آن در دوره‌های بعد برجسته‌ترین شاخصه معماری بشمار می‌رود. افزون بر موارد ذکر شده هویت اصلی بررسی و تحلیل عناصر و اشکال موجود در درب را

نشانه‌های تزئینی و نقش و معانی آنها بر روی درب‌ها می‌باشد که با استفاده از روش توصیفی- تاریخی و تحلیلی و با بکارگیری فن مشاهده اطلاعات تحقیق مورد بررسی و کند و کاو قرار گرفته است.

واژه گان کلیدی: تبریز، کوچه‌ها، درب‌ها، تزئینات معماری، نشانه‌های تصویری

hosseini_a52@Yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۴ ۳۰۳ ۰۷۰۵

اهداف مقاله:

۱. مطالعه زیبایی‌شناختی درب‌های تبریز قدیم
۲. بررسی نقوش و تزئینات بر روی درب‌ها
۳. تحلیل عناصر مشترک و شباهت‌های میان نشانه‌های تصویری

سوالات مقاله:

۱. درب‌های چوبی تبریز قدیم چه ویژگی‌هایی داشته است؟
۲. چه نقوش و تزئیناتی بکار رفته است؟

مقدمه:

از ویژگی‌های تزئینی و ساختاری در معماری ایران عناصر تزئینی بر روی درب‌ها می‌باشد. درب‌های قدیمی میراث گذشتگان ریشه در اعتقادات و باورهای دینی و مذهبی دارند و بیانگر هویت زندگی آنهاست، بیشتر منازل بجا مانده دوره قاجار در تبریز دارای درها و سردرب‌های تزئین شده هستند، و تزئینات بیانگر زیباشناسی ایرانی و گاهی تلفیقی از معمار سنتی ایرانی و اروپایی است.